

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**Nicolai Cavssini Trecensis E Societate Iesv, De Eloquentia
Sacra Et Hvmana**

Caussin, Nicolas

Coloniae Agrippinae, 1626

Amplificatur Definitio virtutis per inductionem. Capvt XXXVIII.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-68724](#)

ciūm concurrunt, duoque elementa corpus vnum partiuntur, & nouo, atque inaudito more fax super mare attollitur: ad quam, vt benignam, & humanam fortasse quispiam accessit, proprietor autem factus miserandum, atque incredibile spectaculum reperit, nauigationem sine gubernatione, naufragium sine tempestate. Si presbyter cinis efficitur, immo ne cinis quidem, vi poterit aquis sparsus. Nec vero sacerdotij dignitas tanta fuit, ut hominem saltem mortem consequiretur, aut si non mortem, ut certe sepulturam, qua impijs etiam, & sacrilegis hominibus debetur.

Amplificatur Desinitio virtutis per inductionem.

CAPUT XXXVIII.

Amplificatio per inductionem.
D. I. Chry. Ioh. p. 572.
Amplificationes
sunt verborum, &
laxitatis.
TΗι ποτ' αὖτε ἵππος ἀρετή, ἀρα τὸ χρυσὸν ἔχειν καλύνων, καὶ τελαινῶν τοιότες, καὶ γραμμάτων δεσμοὺς ἐκ σκηνών καννημάτων συγκέιμενον, καὶ τάπητας ποιήσεις, καὶ χρυσότες, καὶ φράσα τιθοκόλησις, πολοκάμψις χρυσίς σχοινίοις συμπλεγμένες. Ητο δρομικὸν ἔναν καὶ εὐσκελῆ, καὶ βαδίζειν εὔρεθμα, καὶ ἐπλάσιον ἔχειν ἵππον πυρπόλας γεννάφω καὶ ἀνδρίαν λεκτηθόδους τὰς πλευράς τοιότες, καὶ δύνασθαι, καὶ εἰ παρατάξει μέτα πολλὰ φάνεται τοιότες παραγματός, καὶ δύστης γενομένης σώματος τὸν ἀναβάτην, οὐδὲ τοῦ θηλονότερα πλεύσαμέντος, οὐδὲ εκκίνησι, τοιότερον καὶ νηπιότων, στοίαν φύγης ἀρετὴν εἶναι, οὐ τὸ δύνασθαι μέτα εύκολας ἀθλοφρέμην, καὶ βαδίσως ταῖς θύσεσι δικύνειν, καὶ πόδας ἔχειν σερρότητι πέτρας μυρμύτες; μητὰ δύσαθεν αὐτοῖς περικείμενα σωτελεῖν. τι πρὸς τὴν οἰκείαν ἀρετὴν αὐτῶν φύσιμον; οὐδαμένες. ἀμπελον τοιότες θεωματόμενα; τητοῖς φύλοις κοριᾶσσαν καὶ τοῖς κλήμασιν ή τὴν τῷ καρπῷ βριθομένην ποιαν ἀρετὴν ἐλάτες εἴναι φραγέν σταν μεγάλες ἔχη τοῦς κλάδους, καὶ πολλὴν τὸν ἀπό τοῦ φύλλων κόμην, ή σταυτὸν οἰκείον καρπού δαψιλῆς πανταχοῦ.

διεσπαρμένον ἐμφαγήν, οὐτε δικαὶος ἀρετὴν ποιῶσθαι, διεκρινέσθαι τὸν ἀρετὴν ἀνθρώπων, καὶ βλαδέλιον, ἕνας ἔχειν νομισματικὸν μόνιον, τὸν αὐτὸν λυμαγνούμενον. πούντες δέ τινες ἔχειν ἀνθρώπων; οὐ κρίνεται ἡ πενίαν δεῖσης, οὐδὲ σύγεια σόματος, ἡ πολεμίαν νόσου. οὐδὲ τὴν πολλὴν διπλήν δόξαν πονηράν. οὐδὲ τὸ ζῆν ἀπλότερον, καὶ εἶται, ηταν φοβερός Κρήτην τοῦ δάσατος οὐδὲ θλευθερία, ηταν έχειν φύγης ἀλλὰ τὸ ἀλκηθέν δουμάτων ἀκρίτεια, καὶ ητατατή βιον δρόσην.

Quid ergo est virtus equi? nunc quid aureum habere siānum, & huiusmodi cingula, stragulorum vincula ex sericis filis contexta, tapetes variatos, auroque intertextos, phaleras gemmis distinctas, comas aureis funiculis complicatas: an vero cursu esse velocem, cruribus bene firmis, numerosè incedere, & vngulas habere generoso equo dignas, robore prædictum esse, longis itineribus, ac bellis idoneo, posse & in aere magno animo, & in fuga equitem incolunem confernere: an perspicuum est, his, non illis equi virtutem contineri? A sinorum vero, & mulorum, quam virtutem esse dices? an non possit onera commode gestare, itinera facile confidere, habere pedes, qui firmitate faxa imitentur? Num ea, quibus extrinsecus circumdati sunt, aliquid ad virtutem ipsorum proprium conferre dicemus? in equaqueam. Vineam deinde quam admirabimur? folijs comatam, & palmiribus, an fructu onustam? Quam etiam olia virutem esse dicimus: cum magnos habet ramos, & multam foliorum comam? an cum suum fructum ubere, & in omnes partes dispersum ostentat? Sic igitur etiam in hominibus faciamus: discernamus virtutem hominis, idque solum damnum existemus, quod illam violet. Quid igitur est virtus hominis? non pecunia, vt paupertatem metuas: nec sanitas corporis, vt timetas morbum: non multi udnis opinio, vt suspectam habeas existimationem malam, nec vita pri se sola sine accessione, certoque proposito fine, ut mors tibi formidabilis existat: nec libertas, vt seruitutem fugias, sed vere doctrinæ diligens studium, & viræ honestas.

F.F.

A.M.